…sen norsk Okkupasjonshistorie, 2014

# FLESKEPRODUKSJONEN I EIFFELTÅRNET

## eller: SVs grønne linje belyst ved praksis på Norges Landbrukshøgskule

**I augustnummeret av Ny Tid har signaturen «Villmarxliv» ein epistel i vanleg velkjent SV-morostil: Nei, gireinåduadø, sosialister må stå saman mot småborgarlege nasjonalistar.**

**Det morosame dennen gongen er at ein etter kvart har teke fullstendig innersvingen på trotskistane på Noregs Landbrukshøgskule (NLH), både dei utanfor og dei innanfor SV. Det tykkjer Ny Tid er særs morosamt: Det har naturlegvis ikkje noe med SV å gjera, slett ikkje, dei einaste som trur det, er ekstreme nasjonalistar i Senterpartiet og deira åndsbrødre i AKP(m-l). «Senterpartiet (m-l)» lyder overskrifta.**

**Og meir moro skal her bli. Gjennomføringa av SVs grønne bonde- og bygdelinje på NLH er sanneleg ikkje utan ein viss underhaldningsverdi, også på riksplanet.**

**Er ikkje dette Landbrukshøgskulen, då? som han undra seg, fjellbonden frå Valdres, han vart fortalt om bedriftane til det lokale SV.**

Det heile byrja jo så levande rett [illegible] EF-striden. Med nyutspru[illegible] bjørkelauv og norske småflagg i håret sat SV-leiarane foran TV-kamera og skein av lukke over at nasjonen endeleg hadde innsett at så enorme talent kunne ein ikkje væra [illegible]utan i riksstyringa. — SV er først og fremst ei *norsk* rørsle, som t[illegible]uste Furre resolutt greip mi[illegible] en og mælte, då intervjua[illegible] ymta frampå at dette nye partiet vel hadde noe med sosialisme å gjera. Norsk skulle det væra, sann norskdom, mellom anna til skilnad frå den fælslege østasiatiske læra til AKP(m-l).

Så toga og den nye norskdommen inn på Landbrukshøgskulen. Dei lokale SV-leiarane gledde seg storleg: No hadde dei fått offisiell stadfesting på det dei i fem år hadde beinflydd høgskuleområdet rundt med og forklart dei etablerte kristne Senterpartistane: Rett nok er eg radikal, ja, sosialist, det er eg, og det tør eg stå ved, men du må slett ikkje tru at *eg* har noe å gjera med desse fælslege typane på ytste venstre fløy, ml'arane, nei, det tar eg like stor avstand frå som alle andre pene og danna menneske, ja, meir enn det, eg bekjempar dei så godt eg kan, du kan stole på meg og på SV.

Men, det var då besett kor blyunge desse Senterpartistane var i ak[illegible]spellet. Her fekk dei forklar[illegible] moteriktige tilhøva på ven[illegible]sida av høgskulens mest fremmelege hjernar, dosenturkandidatar de Luxe, og likevel sat dei innemura i dei forstokka fordommane sine og nekta å la seg føre mot ljoset og sosialismen. Ikkje berre det, dei vart reint forarga av parolar som «[illegible]lisk kamp er også kvinne[illegible]», evna ikkje å skjøna at og[illegible] dei skulle frigjerast.

Skulle SV-rørsla, så gneistrande av talent og intellekt og ressursar, skulle ho la seg stoppe av antikke fordommar? Det var bra at ein hadde den moteriktige grønne bølgja i ryggen. Det skulle nå også berre mangle. Men kunne eit så brilliant parti verta ståande på fotfolket og stemmekveget sitt nivå?

Nei, ei så geni-lada rørsle måtte skode vidare. Mot Dag-istane hadde ikkje gjort det så reint verst: Djerve sosialistar i ungdommen og med feite byråkratkonti i alderdommen. Men revolusjon hadde dei nå ikkje gjort. Til det måtte ein ha det totale samfunnsperspektiv.

Dei mest utålmodige braut ut og stifta KUL. På Noregs Landbrukshøgskule vart KUL stifta av det blendande intellekt Jan Arve Gjøvik — «Ingen kan kalle seg marxist som ikke har lest Marx' samlede på originalspråket». SV-leiarane flokka seg i studiesirklane til Gjøvik. Her kunne ein verkeleg høgne sitt marxistiske nivå og kaste skarpt ljos ned i «det fascistoide mørke på bunnen av småborgerskapet». Gjøviks kjæraste fryd i fem samfulle år på NLH var å entre talarstolen og fortelle bondetampane at einaste redninga deira var å forlate gard og grunn og komme seg over i arbeidarklassen. Gjøviks teoretiske hovudverk var den vidgjetne artikkelen om «Det nasjonale spørsmål» (seinast trykt i siste nummer av Materialisten). Forfattaren konkluderer der med at:

*«Intet er mer latterlig enn de småborgerlige soldatsosialistenes slåsskampaksjoner mot «Norsk Front» og de påfølgende oppsummeringer der det konstateres at «kommunistene» nok en gang har gått i spissen for arbeiderklassens kamp mot fascismen. Men kampen mot fascismen føres ikke i dag ved å slå ned storgermaneren Blücher så snart han viser seg på et offentlig sted. Det er en historisk kjennsgjerning at det alltid har vært reaksjonære elementer i fascistiske ideologier. Kampen mot fascistiske oppsving må derfor føres som en kamp mot nasjonalismen og den nært beslektede «grønne bølgen» (med sin heroisering av bonden, naturens pragmatiker og livet på landsbygda). Under bestemte økonomiske og politiske forhold er det nettopp eksistensen av ideologier som framhever ansvaret for nasjonen (folket) og søker tilflukt i naturen (som en flukt fra sin betrengte situasjon i samfunnet) som kan avføde fascistiske oppsving.»*

**«Kunstverket» «Jorda er mi» skal syne kor reaksjonær bonden er … Teikninga er henta frå KULs blad «Gnisten».**

### HITRA

Så kom Hitra. Bygde-Noreg reiste seg etter å ha vore tilsulka gjennom ein mannsalder. Dei hadde ikkje skjønt at så var historia si lov, stakkarane. Dei kava i bakevja og hadde ikkje forstått at EF-motstanden var eit feilgrep.

Og i ei så viktig sak måtte dei skarpaste analysatorane aktiviserast. Gjøvik, stiftaren av det lokale KUL, landets fremste avslørar av den grønne djevelskapen, vart sett i sving med å forme ut ein resolusjon.

Og det vart ein resolusjon SV verdig. Teksten er her attgjeve i utdrag.

Dei tre første avsnitta er litt skuebrød til det småborgarlege fotfolket: Kravet om høgare prisar på landbruksprodukta vil slå beina under Hitra-bøndene og busettinga.

Dette er den tradisjonelle grønne SV-linja, «Bergo-linja». I ei tid då grunneigarane er budde på å ta hagla ned frå veggen og Høgre halar inn på sosialdemokratiet under feltropet eigedomsrett, i denne tida bør altså statskapitalismen komme sterkare inn i Bygde-Noreg!

Men aldri så galt at det ikkje er godt for noe: Grunnlaget for Bergos argumentasjon er ønsket om å fryse fast den nåværande småbruksstrukturen. Han vil ha flest mogleg bønder.

Og så kjem avsløringa i dei to siste avsnitta: Eigentleg er dette med bønder noe forelda tull og tøys i det heile. Vekk med dei!

### MONOPOLBORGERSKAPET I DET GRØNNE

Og meir moro vart det. Et par år seinare fekk Gjøviks drabantar fleirtalet i Studentersamfunnet på NLH. Ei glanstid byrja og den rette marxistiske læra styrka stillinga, både blant studentane og i sjølve SV-laget i bygda. I fjor var dei heilt på topp, jfr. regelen om at det KUL meinte for to år sidan, det meiner SV i dag.

Det var i denne tida at dei landbrukspolitiske betraktningane til SV'arane vart utstyrte med små nette vignettar av sidrumpa, lavpanna bondeknølar. Eit høgdepunkt i sublim moro var kunstverket «Jorda er mi», som er attgjeve her i bladet. Så vart da også denne teikninga henta direkte frå KUL-organet Gnisten.

For noe av det mest morosame er likevel den forsamlinga, den indre kjerna, som i denne tida virka som KUL'arar innafor SV. Det hadde seg nemleg så festleg at desse, som i sine tandre, forfina sjelar fekk lettare sjokk ved å høyre setningar som «Gamle Noreg nørdst i grendom» og anna fælsleg «Blut und Boden»-snakk, desse arbeidarklassen sine fremste champion'ar innafor det lokale SV, dei var i sjeldan grad utgått fro monopolborgarskapet.

Og ikkje frå vanleg durkdrevne liberalarmiljø. Nei, her gjekk blodslina beinveges attende til dei mest hardsette fascistiske organisatorane i det norske borgarskapet i mellomkrigstida. Ein kan berre slå opp i nær sagt kva handbok som helst om den norske nazismen i mellomkrigstida, så vil ein finne stamtavla til KUL-kjerna innafor SV i Ås (til dømes Pax-boka til Brevig: «NS — fra parti til sekt», Hans Dieter Loock: «Quisling, Terboven og Rosenberg» eller boka til Blindheim om dei norske frontkjemparane).

Og desse folka var ikkje berre klår over dette: Dei er byrge av ætta si. Det var jo nettopp grunnen til at dei vart trotskistar: Oldefar, han var i hovudsak progressiv, han, som monopolkapitalist fremma han produktivkreftene. Men, stakkar, desse stygge bøndene hadde vill-leia han med «Blut und Boden»-snakket sitt, sådd giftige frø i oldefars progressivt-liberale borgarhjerne.

### SVIKET MOT EF-STRIDEN

Ikkje å undrast over at kjerna vart forstøkt då avsløringane kom. Her skulle altså reaksjonen hindre dei i å halde fram med monopolborgarmoroa i den indre krets: Bondetampane har alltid skylda.

For åpen scene vart den værlege SV-forma for humor utspelt: Åhoi, høyr på den, 'a gett, påstå at vi har samband med KUL og trotskismen. Det vanlege revynummeret: Legge seg langflat, ljuge som berre faen, for så å sprette opp til intens korridorpolitisk verksemd. Her vart det gøy: Pyntelege «kristne sosialistar» fossande over av ljug opp, ljug ned og ljug i mente, ispedd smaskande jammertalar over slike usaklege og ondsinna åtak som å hevde at dei hadde noe med KUL å gjera.

Og det vart verkeleg moro, lærerik moro, ein varieté i politisk taskenspillarkunst. KUL-kjerna innafor SV klistra i hui og hast grønne merke på seg: Atomkraft? Nei takk!, bestilte 20 liter grønnmaling og gjekk i dekning og kamuflerte seg så fargeflekkane skvatt.

Kor fint at underhaldning og lærerike politiske døme kan kombinerast. Kor gildt at vi skulle få ein slik påvisning også her i landet av det ein kjenner frå kampen til andre nasjonar: Trotskisme og fascisme er to sider av samme sak.

Kor flott å få ein lev[illegible] illustrasjon til SUKPs lærebo[k i] politisk økonomi (Oktober 197[illegible]): «Baksiden av raseteorien er [den] borgerlige kosmopolitisme [som] forkaster prinsippet om nas[jo]ners likeberettigelse og kre[ver] at statsgrensene må fje[rnes]. Kosmopolittene hevder at nas[jo]nal suverenitet og selvste[ndig]het for folkene er et foreldet [be]grep, og at nasjonalstatens e[ksi]stens er roten til alle sosi[ale] ulykker i det moderne samf[unn] — militarisme, kriger, arbe[ids]løshet, fattigdom osv.»

Det partiet som flaut fram [på] bølga frå motstandskampen [mot] EF og framleis prøver å sa[nke] stemmer på dette, verkar [no] som ein trotskiansk hest i åta[ket] på dei verdiane som var dei [be]rande i motstnadskampen! [På] Noregs landbrukshøgskule [har] ikkje berre leiande delar av [SV] slutta seg til den rådande tek[no]kratlinja i etterkrigstida: [Vi] blaffen i distrikta, nei, dei fr[em]ste åndshøvdingane i dette p[ar]tiet gjekk i spissen for aktivt [å] drøvelen på det som var att [av] bygde-Noreg.

Morro!

*Eystein Eg[gen]*

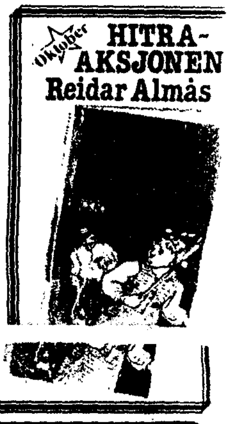


## SV-resolusjon om Hitra-aksjonen —75

**Sosialistisk Studentlag samlet til medlemsmøte 7.10.75 vedtok følgende uttalelse til Hitra-bøndenes aksjon:**

**«Vi mener at Hitra-aksjonens krav ikke vil løse småbøndenes problemer dersom de blir innfridd. Høgere produsentpriser på landbruksvarer vil ikke bare styrke småskalaproduksjonen, men også produksjonen av landbruksvarer i større skala. En slik generell stimulering av produksjonen vil på kort sikt gjøre det mulig for produsentene å modernisere produksjonsutstyret og øke produktivitteten. Resultatet vil være et økt produksjonspotensial i norsk landbruk, og følgelig skjerpa konkurranse mellom produsentene.**

**Hitra-bøndene vil derfor falle som offer for småskalaprodusentenes allmenne dilemma, så lenge de kjemper på sitt nåværende aksjonsgrunnlag. Småprodusentene kan bare styrke sin egen produksjon ved å styrke varedroduksjonen i det hele tatt. Men dermed styrker de konkurransetrykket mot sin egen produksjon, og påskynder derfor ruineringsprosessen.**

**Vi mener derfor at Hitra-bøndene bør forkaste sitt nåværende aksjonsgrunnlag, og i stedet kreve statlig finansiering av samvirketiltak i stor målestokk. Overgangen til større produksjonsenheter vil innebære reduksjon av en rekke falske kostnader som er en følge av småbruksstrukturen, og som skriver seg fra at produksjonskapasiteten til moderne produksjonsutstyr ikke kan utnyttes hensiktsmessig i småskalaproduksjonen. Samtidig ville det bli mulig å utnytte arbeidssparende moderne teknologi i større utstrekning, noe som vil gi grunnlaget for å redusere arbeidsdagens lengde, gi mer fritid og skikkelig ferie.**

**På denne måten ville det være mulig å forbedre bøndenes arbeidssituasjon. På den andre siden betyr slike samvirketiltak at småbøndene oppgir sin stilling som sjølvstendige næringsdrivende. Etter vår oppfatning er småbonden i økonomisk forstand en spaltet person, som er bærer av motstridende interesser. På den ene siden vil han forsvare sin posisjon som sjølvstendig næringsdrivende. Men som vi har sett, kan han bare gjøre dette ved å gå inn for tiltak som har det motsatte som resultat. På den andre siden er han også arbeider og vil derfor prøve å forbedre sin arbeidssituasjon. Men dette kan han bare gjøre ved å gi opp sine posisjoner som privateier av produksjonsmidler.**

**Dette er det valg småbøndene står overfor, og det eneste mulige og framtidsretta er å velge å forsvare sine arbeiderinteresser. På kort sikt betyr dette å kreve progressive reformer som neglisjerer hensynet til private eierinteresser. På lengre sikt betyr det å kreve avskaffing av den produksjonsmåten som er basert på utbytting av arbeidskrafta, kapitalismen, og oppretting av et sosialistisk samfunn.»**

## Villmarxliv

### Senterpartiet (m-l)

**AKP gir ut et eget bondeblad som heter «Sigden». Et gjennomgangstema i dette bladet er å beskrive hvor «reaksjonær» trotskismen er: I nr. 2 bruker de Eystein Eggen som sannhetsvitne. Eggen er Senterpartist og tilhører den mest ekstremt nasjonale høyrefløyen i partiet. Forøvrig satt han i den AKP-dominerte 17. maikomiteen i Oslo.**

**— Kva røter har trotskismen?**

**— Det er del same som fascismen, det: Monopolborgarskapet.**

**Etter ytterligere å ha utbrodert «slektskapet» mellom Trotski og Hitler, går Eggen over til å omtale AKP:**

**«— Du meiner at kommunistar og grøne har felles interesser av å kjempe mot trotskismen?**

**— Ja, 100 %. AKP har på svært mange måtar dei siste åra vore spydodden i den klassiske bondetradisjonen. Det er AKP som har gått fremst for å vidareføre tradisjonen frå det gamle bondevenstre i dagens folkelege kamp. (…) Eg tenkjer på at AKP er det einaste partiet som verkeleg tør seie klårt frå om det presset som supermakta Sovjet legg på landet vårt i nord.**

**Mange gilde, gamle norskdomsgubbar har nok ved møtet med ml-rørsla tenkt som den tvisynte småborgar Daniel Braut i Bondestudentar: Dette var farlege radikalarar av verste slag. Det var gildaste ungdommen i Noreg.»**

**Klare ord fra Senterpartiets ideologiske fører ved landbrukshøgskolen i Ås.**

**Faksimile frå Ny Tid i august — deres spalte «Villmarxliv», som er via AKP(m-l).**